

2026-01-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2026-00061

Revidering av avfallsföreskrifter för Nacka kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige beslutar om ny formulering av § 49 i avfallsföreskrifterna för Nacka kommun i enlighet med nedan.

49 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Torrt och vedartat park- och trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast under veckorna 17–18 och 42–43, om

- 1. avfallet kommer från fastigheten där det eldas eller närliggande fastighet;*
- 2. eldning är en lämplig hantering och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut;*
- 3. eldningen kan utföras med ringa eller belt tillfälliga störningar i närområdet*

Vätt trädgårdsavfall, gräs och löv får inte eldas.

Förbud mot eldning meddelas med stöd av 4 kap. 14 § avfallsförordningen (2020:614). Förbud som utfärdats med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

Sammanfattning av ärendet

Under 2025 har avfallsförordningen (2020:614) ändrats beträffande eldning av trädgårdsavfall, och den 30 december 2025 togs möjligheten att reglera den typen av eldning bort från förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Avfallsförordningen medger nu att fastighetsinnehavare eldar eget trädgårdsavfall i mindre omfattning, om kommunen inte meddelar föreskrifter för att begränsa eldningen med stöd av 4 kapitlet 14 § avfallsförordningen. För att behålla samma restriktioner som idag behöver Nacka kommuns avfallsföreskrifter revideras.

Bedömningen är att restriktionerna behöver behållas, för att gynna en resurseffektiv hantering av trädgårdsavfallet och motverka en utdragen eldningstid som riskerar ge mycket klagomål.

Ärendet

Detta ärende rör ett förslag till ändring av § 49 i kommunens avfallsföreskrifter.

Ärendet har behandlats på natur- och trafiknämndens sammanträde den 16 december 2025 § 282. Natur- och trafiknämnden beslutade att föreslå kommunfullmäktige att ändra § 49 i Nacka kommuns avfallsföreskrifter enligt förslag till tjänsteskrivelsen daterad den 21 november 2025.

Under 2025 har avfallsförordningen (2020:614) ändrats beträffande eldning av trädgårdsavfall. Det nya regelverket (4 kapitlet 13 §) beskriver att trädgårdsavfall i första hand ska komposteras på fastigheten eller överlämnas till kommunens insamling. Bestämmelsen tillåter fastighetsinnehavare att elda avfallet på den egna fastigheten, om det kan göras med små störningar och i övrigt bedöms lämpligt. Enligt 4 kapitlet 14 § avfallsförordningen får dock kommunen meddela föreskrifter om förbud mot eller begränsning av eldning av trädgårds- eller parkavfall för fall där eldning kan medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller det finns annan hantering än eldning som är lämpligare. Enligt Naturvårdsverkets vägledning ska det regleras i kommunernas avfallsföreskrifter.

Nacka kommuns avfallsföreskrifter tar redan idag upp eldning av trädgårdsavfall.

49 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan enligt dessa föreskrifter.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast under de veckor som meddelas av kommunen om det kan ske utan att olägenhet uppstår och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut.

Förbud mot eldning till skydd för människors hälsa och miljön meddelade med stöd av 40 § Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utfärdade med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

Nacka kommun har därutöver beslut om att begränsa eldning av trädgårdsavfall till två veckor på våren och två veckor på hösten. Beslutet om eldningsveckorna hänvisar till 40 § punkt 8 i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. På grund av lagändring upphörde dock den punkten den 30 december 2025. Från och med 2026 gäller därför enbart avfallsförordningens reglering av eldning av trädgårdsavfall. Det behövs därför en ändring av Nacka kommuns avfallsföreskrifter för att behålla samma eldningsregler som idag.

Följande är förslag till ny formulering av § 49 i avfallsföreskrifterna.

49 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Torrt och vedartat park- och trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast under veckorna 17–18 och 42–43, om

- 4. avfallet kommer från fastigheten där det eldas eller närliggande fastighet;*
- 5. eldning är en lämplig hantering och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut;*
- 6. eldningen kan utföras med ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet*

Vått trädgårdsavfall, gräs och löv får inte eldas.

Förbud mot eldning meddelas med stöd av 4 kap. 14 § avfallsförordningen (2020:614). Förbud som utfärdats med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

Miljötillsynsenhetens och enheten offentlig utemiljös utredning och bedömning

Hanteringen av trädgårdsavfall har diskuterats i olika sammanhang tidigare. Nacka vatten och avfall lyfter trädgårdsavfallet som resurs, som ska hanteras rätt enligt avfallstrappan. Enheten för strategiskt klimat- och miljöarbete lyfter att materialet, om det komposteras, är ett sätt att lokalt binda koldioxid i jorden, samtidigt som det bidrar till den lokala biodiversiteten och minskar transportbehovet. Miljötillsynsenheten har konstaterat att eldning inom tätbebyggt område ofta leder till klagomål. Det är dessutom viktigt att inte se allt trädgårdsavfall som eldningsbart, eftersom vått material, gräs och löv ger betydligt mer rök än torrt vedartat avfall. Miljötillsynsenheten bedömer att exponering för rök från trädgårdseldning innebär sådan risk för hälsan att röken kan ses som en olägenhet.

Frågan om reglering av trädgårdseldning har även tagits upp i miljö- och stadsbyggnadsnämnden – dels efter medborgarförslag om skarpare restriktioner mot eldning, dels efter politikerinitiativ om lättnader i restriktionerna. Slutsatsen har då varit att de konstaterade olägenheterna motiverar att restriktionerna behålls, men med tillägget att det ska finnas viss flexibilitet att utöka eldningstiden om de ordinarie eldningsveckorna av någon anledning behöver ställas in.

Miljötillsynsenheten bedömer att det är motiverat med restriktioner både för att eldning i tätbebyggt område lätt leder till olägenheter, och för att kommunen har ett utbyggt system för att hämta och samla in trädgårdsavfall från fastighetsägare som inte vill kompostera själva. Kommunen kan därför föreskriva om begränsning av eldning, med hänvisning till 4 kapitlet 14 § avfallsförordningen.

Miljötillsynsenheten bedömer att eldningsveckorna bör behållas och att avfallsföreskrifterna bör revideras så att de förbjuder eldning av vått trädgårdsavfall, gräs och löv; samt förbjuder eldning av torrt trädgårdsavfall förutom två veckor på våren och två veckor på hösten. Miljötillsynsenheten föreslår att avfallsföreskrifterna ska fastslå veckorna 17–18 och 42–43, för att det ska blir tydligare och mer förutsägbart. Om det skulle infalla eldningsförbud under dessa veckor kan miljö- och stadsbyggnadsnämnden besluta om dispens med utökad eldningstid när förbudet har upphört.

Se förslag till ny formulering av § 49 i avfallsföreskrifterna under rubriken ”Ärendet” ovan.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna medför inga direkta ekonomiska konsekvenser jämfört med dagens föreskrifter, utan är en förutsättning för att behålla ungefär samma regler som idag.

Konsekvenser för barn

Orsaken till att Nacka kommun ursprungligen reglerade eldning av trädgårdsavfall, var för att säkra en god luftkvalitet. Idag läggs även stort fokus på avfallens användning som resurs. När det gäller luftkvalitet och hälsopåverkan är barn en känsligare grupp, där exponering för rökgaser kan påverka deras hälsa. På längre sikt är även resurseffektivitet och minskade klimatutsläpp viktigt både för barnen idag och för framtida generationer.

Konsekvenser för klimat och miljö

Regleringen av eldning av trädgårdsavfall påverkar både klimat och miljö. En viktig del är att alternativen påverkar mindre. Alternativet lokal kompostering innebär att materialet återvinns som jord, vilket binder kol i marken och bidrar till den lokala biodiversiteten. När man producerar egen jord hemma minskar dessutom behovet av köpt jord, vilket bland annat innebär färre transporter. Alternativet kommunal insamling innebär att trädgårdsavfallet kan tas om hand som resurs för energiåtervinning eller mer storskalig kompostering. Om man i stället eldar trädgårdsavfallet hemma innebär det att man gör sig av med avfallet utan att använda det som resurs, samtidigt som det innebär utsläpp av rök och risk för brand.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 21 januari 2026

Bilaga 1. Protokollsutdrag från natur- och trafikinämndens sammanträde den 16 december 2025 § 282.

Poa Hellqvist
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Mats Wester
Biträdande enhetschef
Enheten offentlig utemiljö